

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

۱۴۰۱

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

دانش، نگرش، عملکرد و نیازهای اطلاعاتی زنان مبتلا به

استئوپروز

مجری اصلی:

دکتر مهناز سنجرى

واحد محل خدمت: دانشیار مرکز تحقیقات استئوپروز

پژوهشگاه علوم عدد و متابولیسم

طرح تحقیقاتی با عنوان بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد زنان مبتلا به پوکی استخوان با کد پژوهشیار 60875 توسط آقای / خانم دکتر مهناز سنجرى عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳/۱۴۰۴ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت عضلانی- اسکلتی و پوکی استخوان کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

دکتر مهناز سنجرى، دکترای پرستاری و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران. معاون پژوهشی مرکز تحقیقات استئوپروز پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم. مجری پروژه های طرح های ارتباط با صنعت در زمینه اطلاع رسانی و حساس سازی جامعه در مورد پوکی استخوان، برگزاری کمپین روز جهانی استئوپروز و بروز رسانی گایدلاین استئوپروز. مشارکت در تدوین و طراحی متریاال ها و پلتفرم های آموزشی در زمینه سلامت استخوان برای گروه های سنی مختلف و راهنمایی و مشاوره پایان نامه ها در زمینه سلامت عضلانی اسکلتی و پوکی استخوان.

🔗 تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

🔗 مجریان و همکاران

نام مجری / همکار	نام خانوادگی مجری / همکار	محل کار	پست الکترونیک	نوع همکاری در این طرح	تخصص
افشین	استوار	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم	afshinostovar@gmail.com	همکار	اپیدمیولوژی
نوشین	فهمیم فر	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	nfahimfar@gmail.com	همکار	اپیدمیولوژی
آمنه	انصاری اردلی	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	@gmail.com۰۸۸۳ansari	همکار	مدیریت اطلاعات
کاظم	خلجی	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. چاقی و عادات غذایی	kkhalagi@yahoo.com	همکار	اپیدمیولوژی
محمد جواد	منصورزاده	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	mansourzadeh@bpums.ac.ir	همکار	کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
الهه	حصاری	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	elhesari97@gmail.com	همکار	اپیدمیولوژی

🔗 مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

سیاستگذاران سلامت، مراقبین سلامت و تیم درمان، بیماران، افراد جامعه

🔗 یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید.

دانش و نگرش متوسط و عملکرد مراقبتی ضعیف زنان مبتلا به استئوپروز در مورد بیماری خود

پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

مطالعه بر زنان مبتلا به استئوپروز نشان داد سطح دانش شرکت‌کنندگان درباره استئوپروز در حد متوسط بود؛ بیشتر زنان از اهمیت لبنیات و فعالیت بدنی آگاه بودند، اما نیمی از آن‌ها تأثیرات نامناسب مصرف بیش از حد قهوه، مصرف دخانیات بر کنترل استئوپروز آگاه نبودند. نگرش شرکت‌کنندگان درباره استئوپروز در سطح متوسط بود و اکثراً اهمیت محافظت از خود را قبول داشتند، اما ترس از زمین خوردن و مشغله‌های روزانه مانع ورزش منظم می‌شد. تنها ۴۰ درصد از شرکت‌کنندگان نگرش کاملاً مثبت به مصرف لبنیات داشتند

نکته مهم این مطالعه این بود که علیرغم دانش و نگرش متوسط، زنان مبتلا به استئوپروز عملکرد مراقبتی ضعیفی داشتند؛ ۷۵ درصد عملکرد ضعیف داشتند، حدود ۵۰ درصد از زنان مبتلا به پوکی استخوان گزارش کردند که رژیم غذایی خود را طبق توصیه پزشک تنظیم نکرده‌اند و تنها ۴۰ درصد از زنان به طور منظم به پزشک مراجعه می‌کردند. و کمتر از ۳۰ درصد در معرض نور خورشید قرار می‌گرفتند. همچنین نتایج نشان داد بیش از ۶۰ درصد شرکت‌کنندگان به اطلاعات بیشتری درباره روش‌های خودمراقبتی، عوارض، تشخیص و درمان استئوپروز نیاز داشتند.

پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع

نوآوری این پژوهش در بررسی همزمان سه مولفه دانش، نگرش و عملکرد مراقبتی در جمعیت زنان مبتلا به استئوپروز است. برخلاف بسیاری از مطالعات پیشین که عمدتاً بر زنان سالم متمرکز بوده‌اند، این مطالعه به طور خاص گروه هدف مبتلایان به استئوپروز را مورد تحلیل قرار داده است، که این امر به درک بهتر نیازها و چالش‌های این جمعیت کمک شایانی می‌کند و می‌تواند مبنای طراحی مداخلات تخصصی‌تر و مؤثرتر در زمینه مراقبت از بیماران مبتلا به استئوپروز باشد. همچنین این مطالعه از محدود مطالعاتی است که نیازهای اطلاعاتی شرکت‌کنندگان مورد بررسی قرار گرفت که بیش از ۶۰ درصد شرکت‌کنندگان به اطلاعات بیشتری درباره روش‌های خودمراقبتی، عوارض، تشخیص و درمان استئوپروز نیاز داشتند.

- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

این مطالعه روی زنانی که به بیماری پوکی استخوان مبتلا بودند انجام شد و نشان داد که آگاهی آن‌ها درباره این بیماری در حد متوسط است. بیشتر زنان می‌دانستند که مصرف لبنیات و فعالیت بدنی برای سلامت استخوان‌ها مهم است، اما نیمی از آن‌ها از تأثیر منفی مصرف زیاد قهوه و دخانیات بر بیماری بی‌خبر بودند. نگرش آن‌ها نسبت به مراقبت از خود متوسط بود و بیشتر قبول داشتند که باید از خود محافظت کنند، اما ترس از زمین خوردن و مشغله‌های روزمره مانع ورزش منظم‌شان می‌شد. همچنین، تنها ۴۰ درصد نگرش مثبتی نسبت به مصرف لبنیات داشتند. با

وجود این دانش و نگرش، عملکرد مراقبتی آن‌ها ضعیف بود؛ حدود ۷۵ درصد مراقبت‌های لازم را انجام نمی‌دادند، نیمی رژیم غذایی‌شان را طبق توصیه پزشک تنظیم نکرده بودند، فقط ۴۰ درصد به طور منظم به پزشک مراجعه می‌کردند و کمتر از ۳۰ درصد روزانه در معرض نور خورشید قرار می‌گرفتند

• موارد کاربرد نتایج طرح

سیاست‌گذاران سلامت، مراقبین و تیم درمان نقش کلیدی در ارتقای دانش، اصلاح نگرش و بهبود عملکرد مراقبتی زنان مبتلا به استئوپروز ایفا می‌کنند. طراحی برنامه‌های آموزشی و مداخلات پیشگیرانه متناسب با نیازهای این گروه می‌تواند به افزایش آگاهی و تغییر رفتارهای سلامت‌محور منجر شود. بیماران نیز با ارتقای دانش و نگرش خود نسبت به بیماری، امکان پیروی بهتر از توصیه‌های درمانی و سبک زندگی سالم‌تر را خواهند داشت. علاوه بر این، حمایت اجتماعی و فرهنگ‌سازی در سطح جامعه می‌تواند زمینه‌ساز بهبود پیشگیری و کنترل استئوپروز در جمعیت هدف باشد. بیش از ۶۰ درصد شرکت‌کنندگان به اطلاعات بیشتری درباره روش‌های خودمراقبتی، عوارض، تشخیص و درمان استئوپروز نیاز داشتند. این نشان می‌دهد که آموزش‌های هدفمند برای افزایش آگاهی و بهبود عملکرد بیماران ضروری است.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: یافته اصلی و مهم این مطالعه این است که سطح دانش و نگرش زنان مبتلا به استئوپروز نسبت به بیماری در حد متوسط است و در زمینه‌های مهمی از جمله مصرف لبنیات و کنترل عوامل خطر لازم است در این زمینه مداخلات آموزشی برنامه ریزی شود.

تأثیر دوم: عملکرد مراقبتی این زنان ضعیف است؛ بسیاری از آن‌ها توصیه‌های پزشکی را دنبال نمی‌کنند، به طور منظم به پزشک مراجعه نمی‌کنند و مراقبت‌های لازم مانند قرار گرفتن در معرض نور خورشید را به اندازه کافی انجام نمی‌دهند که نشان دهنده شکاف بین دانش و عملکرد در این بیماران است و آرایه راهکارهایی در این زمینه می‌تواند از پیامد اصلی این بیماری از جمله شکستگی پیشگیری نمود.

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

یکی از محدودیت‌های این مطالعه، نمونه‌گیری محدود به زنان مبتلا به استئوپروز در تهران بود که ممکن است تعمیم نتایج به زنان کل کشور را محدود کند. همچنین، داده‌ها بر اساس گزارش‌های خوداظهاری شرکت‌کنندگان جمع‌آوری شده‌اند که احتمال وجود خطاهای یادآوری یا تمایل به پاسخ‌دهی مطلوب وجود دارد.

✍ انجام چه پژوهش هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می دهید که می تواند منجر به کاربردی تر شدن نتایج و تاثیر بیشتر یافته های شما شود؟

طراحی و انجام مداخلات به منظور ارتقا دانش، بهبود نگرش و افزایش عملکردهای مراقبتی

✍ ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

.....

.....

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است.

.....

.....

.....

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

.....

.....

.....

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

Mahnaz.sanjari@gmail.com

msanjari@tums.ac.ir

۸۸۲۲۰۰۹۴

مرکز تحقیقات استئوپروز، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

.....

.....

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد زنان مبتلا به پوکی استخوان

کد طرح: 60875

مجری اصلی: دکتر مهناز سنجری

تاریخ اختتام: 1404

لینک مقاله: ---